

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Návrh na změnu programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA (dále také „program“) předkládá vládě České republiky ke schválení Technologická agentura České republiky (dále také „TA ČR“). Návrh změny programu je podrobně popsán v části III a je předložen podle § 5 odst. 3 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů.

Program byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 16. 1. 2017 č. 37 na 6 let (2018–2023). Hlavním cílem programu je posílení společenské a humanitní dimenze v aktivitách aplikovaného výzkumu a inovací a uplatnění výstupů těchto aktivit v podobě nových nebo podstatně zdokonalených stávajících výrobků, postupů, procesů nebo služeb v oblastech: člověk a společnost v kontextu dynamických společenských a technologických proměn a výzev 21. století; člověk a prostředí pro jeho život v kontextu udržitelného rozvoje krajiny, regionů, měst a obcí a stavební kultury; člověk a ekonomika v kontextu objevení nových konkurenčních výhod a rozvoje kompetencí pro 21. století; člověk a společenský systém v kontextu interakce mezi občanem a státem, veřejných politik, správy a veřejných služeb orientovaných na občana. V rámci schválené doby trvání programu bylo vyhlášeno pět veřejných soutěží (dále také „VS“). Pátá veřejná soutěž byla vyhlášena v říjnu 2020 a na konci března 2021 byly vyhlášeny její výsledky. Vzhledem k možnostem financování ze státního rozpočtu nebylo již plánováno vyhlásit další veřejnou soutěž v tomto programu.

Aktuální situace však umožňuje zapojení prostředků z tzv. Recovery and Resilience Facility, realizovaného v Česku Národním plánem obnovy (dále také „NPO“). V rámci tohoto nástroje se v komponentě v gesci Ministerstva kultury ČR (4.5 Rozvoj kulturního a kreativního sektoru) počítá s podporou výzkumu a vývoje v oblasti sociálních a humanitních věd v programech TA ČR v celkovém objemu 800 mil. Kč, z nichž 580 mil. Kč je uvažováno v programu ÉTA. Tyto dodatečné finanční prostředky umožní TA ČR vyhlásit další veřejnou soutěž ještě v roce 2021. **Radě pro výzkum, vývoj a inovace je předkládán návrh na změnu programu, který spočívá v úpravě délky trvání programu o dva roky a v navýšení rozpočtu programu o 4,9 %. Navržená doba trvání je 8 let (2018–2025).** Prodloužení doby trvání programu má umožnit podporu projektů v odpovídající délce řešení projektů.

Nový rozpočet programu je stanoven ve výši 3 147,5 mil. Kč, přičemž 2 518,0 mil. Kč je kryto z veřejných zdrojů – prostředky ze státního rozpočtu dosahují výše 1 938,0 mil. Kč

a 580,0 mil. Kč z NPO. **Navržený rozpočet taktéž reflektuje skutečné čerpání rozpočtu** prvních pěti veřejných soutěží (závazkované prostředky na realizaci projektů do roku 2023).

Předpokládaná alokace 6. VS v programu ÉTA je plánována ve výši 580,0 mil. Kč a bude kryta výhradně z prostředků NPO. Předpokládaná průměrná intenzita podpory na program je stanovena na 80 %. Příjemci podpory z programu jsou výzkumné organizace a podniky. Vyhlášení šesté veřejné soutěže bude realizováno po zajištění uvažovaných prostředků (580,0 mil. Kč) v rozpočtové kapitole TA ČR.

Text programu je formálně upraven tak, aby odpovídal současnému stavu – prodloužení délky trvání programu, úpravě rozpočtu a poměrovému přepočtu výstupových/výsledkových indikátorů.

V roce 2019 proběhlo **průběžné hodnocení programu ÉTA**. Závěry a doporučení vyplývající z evaluace jednoznačně dokládají potřebnost podpory podobně zaměřených aktivit a vhodnost nastavení a cílů programu ÉTA. Z evaluace mimo jiné vyplývá, že zaměření programu je unikátní, akcentuje multi- a trans-disciplinaritu, aplikovaný výzkum v oborových kombinacích, které jsou zkoumány v rámci VaVal v ČR minimálně či vůbec. Program vybízí výzkumníky v oblastech společenských, humanitních a uměleckých věd k hledání přesahů v jejich badatelské činnosti a snaží se je přimět k „aplikačnímu uvažování“ a je vhodné jej realizovat i nadále.

Program je realizován v souladu s klíčovými strategickými dokumenty v oblasti VaVal aktuálně platnými v době vyhlášení jednotlivých veřejných soutěží a přispívá k jejich naplnění. Zejména se jedná o tyto dokumenty – Inovační strategie České republiky, Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky, Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky, principy Iniciativy Průmysl 4.0 a další koncepční dokumenty schválené vládou.

Program nemá negativní dopad na výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace ani na jiné veřejné rozpočty, podnikatelské prostředí, sociální oblast, životní prostředí či na rovné postavení mužů a žen.